ΑΘΗΝΑΙ—ΠΕΜΠΤΗ 6 Ἰουλίου 1906 ΤΟ ΦΥΛΛΟΝ ΛΕΠΤΑ 5

ΕΚ ΤΟΥ ΛΑΟΥ
ΔΙΑ ΤΟΥ ΛΑΟΥ
ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΛΑΟΥ

Η ΑΛΗΘΕΙΑ

ΚΑΤΩ Η ΣΥΝΑΛΛΑΓΗ
ΖΗΤΩ ΤΟ ΣΥΝΤΑΓΜΑ

ΜΕΤΟΧΙΚΗ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΣ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΟΥ ΛΑΟΥ

Ἐν τῇ Ἑνώσει τοῦ Λαοῦ — ΕΞΕΛΕΓΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ 30 ΕΜΠΟΡΟΙ, ΒΙΟΜΗΧΑΝΟΙ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ ΑΘΗΝΩΝ-ΠΕΙΡΑΙΩΣ — Ἡ Δύναμις καὶ ἡ Σωτηρία

ΕΤΟΣ ΠΡΩΤΟΝ ΑΡΙΘ. 28 ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ Ν. ΛΑΖΑΝΟΚΑΡΔΗΣ ΓΡΑΦΕΙΑ: Ὁδὸς Σοφοκλέους—Στοὰ Ἡπείρου

ΡΟΥΜΑΝΙΚΗ ΣΥΜΜΟΡΙΑ ΣΦΑΖΟΥΣΑ ΕΛΛΗΝΑΣ

ΤΑ ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΑ ΤΟΥ „ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΥ"

ΕΙΣ ΤΗΝ ΒΟΥΛΗΝ

Εὑρέθη ἐπὶ τέλους καὶ εἷς βουλευτὴς μεῖζ ᾽ἀχρεογκωμίων, τὴν ὁ θαρραλέος ὁ ὁποῖος νὰ ἐπιτρέψῃ τὸν κ. ὑπουργὸν τῶν Ἐθνοτερικῶν διὰ τὰ πολύκροτα πραχθέντα κατὰ τὸ «Εὐαγγέλισμα». Ὁ φιλοπάτριδος, ὁ ἐπερασμένος βουλευτὴς Ἀθηναίων παρηκολούθησε τὴν ἀποκάλυψιν τῶν σκανδάλων, εἶδεν ὅτι ὡρισμένα γεγονότα κατεγγέλλοντο, ὄχι ἀόριστοι καὶ γενικαὶ ὑπαινιγμοί, εἶδεν ὑπογραφὰς ἐνεστώτες καὶ σοβαρὰς κατηγορίας κατὰ τῶν κατεγγελλομένων καὶ ἔθεσε πίστιν εἰς αὐτάς, μάλιστα ἀποδεξάσας τοιαύτην τοῦ ἐναντίου. Καὶ χωρὶς νὰ ἐπηρεασθῇ ἀπὸ τὴν ἐξαιρετικὴν εὐνοιαν καὶ τὴν ἐθνικοτητα τῆς Μις Ρότζχαρτ, χωρὶς νὰ πτοηθῇ ἀπὸ τὸν ὄγκον τῶν Ὑφλῶν προσταγῶν, ἤρεμε τὸ ζήτημα εἰς τὴν Βουλὴν μὲ ὅλην τὴν εὐρετικὸν ἀλλὰ καὶ μὲ ὅλον τὸ σθένος καὶ τὸν πόνον, ὃν ἡ Ἕλλην αἰσθάνεται διὰ τὴν ὑποκλοπὴν τοῦ «Εὐαγγελισμοῦ», ζητήσας παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ἐθνοτερικῶν νὰ πράξῃ τὰ καθήκοντα τὰ ὁποῖον πορεύεσθε μέχρι σήμερον νὰ πράξῃ.

-x-

Ποῖον δὲ ἦτο καὶ εἶνε τὸ καθήκον τοῦ κ. ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν, εἰς τὴν ἐποπτείαν καὶ ἐπιτήρησιν τοῦ ὁποίου ὑπάγονται ὅλα τὰ φιλανθρωπικὰ ἱδρύματα; **Νὰ ἐκτάξῃ εὐρέαν διοικητικὴν ἀνάκρισιν, αὐστηρὰν, ἀρδὴν καὶ ἠμερολάβητον, ἥ ὁποία ν᾽ ἀποδείξῃ ἢ τὴν ἀλήθειαν τῶν κατεγγελθέντων καὶ τότε νὰρορρίξῃ εἰς τὰ ἐκδικοφόρα πρὸς θέραπείαν τῆς σαπρᾶς κατάστάσεως μέτρα ἢ τὸ συκοφαντικὸν καὶ ψευδὲς τῶν ἀπεκλιθέντων καὶ τότε νὰ δηλωθῇ δι᾽ ἐπισήμου κοινοποιήσεως ἵνα ἡσυχάσῃ ἡ ἐξ ἐγερθείσα κοινὴ συνείδησις, εἰς τὴν ὁποίαν περιβλέπουν μὲν κατέχει θέσιν ὁ «Εὐαγγελισμὸς», κεποιθημὲν ὅμως τὴν ὁποίαν ἐκλύσιαν ἀι ἀποκλυφθεῖσαι καταστάσεις ἀσχημίαι.**

Πολὺ δὲ ἔρριπτε ὁ κ. βουλευτὴς Εὐρυτανίας ἐτόνιση ὅτι ἡ ὑποβληθεῖσα ὑπὸ τῆς Δανίδος μήνυσις — **«κατὰ πολλῶν ἐκτεταγμένων καὶ ἐπανειλημμένων προλήψεων πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον, ὡς εἰρωνευόμενοι τὰ παρεφρονήσαντα ἐν κ. Καφαντάρῃ»** — ἐπὶ ἐξυβρίσει, δὲν προτίθεται νὰ θέσῃ ὑπὸ ἕ λέγχον τὰ συμβαίνοντα ἐν τῷ νοσοκομείῳ, ἀλλ᾽ ἔσως θέσῃ τοιοῦτον πέρας εἰς τὸν ἐγερθέντα δημοσιογραφικὸν θόρυβον.

Καὶ ἡ μὲν Δικαιοσύνη, ἥτις ἐπελήφθη τῆς ὑποθέσεως εἶμεθα βέβαιοι, ὅτι θὰ πράξῃ τὸ καθήκον της. **Ἀλλὰ δὲν θὰ πρέπῃ ἆραγε νὰ γείνῃ καὶ τι ἐκ τοῦ ὑπουργὸς τῶν Ἐθνοτερικῶν κ. Καλογερόπουλος; Δὲν τὸν ἐνδιαφέρει λοιπὸν καθόλου ἡ πεωτὴ τοῦ ἐγκλιματίσματος ἵνα τῆς πρωτευούσης τοῦ ἐγγλεζισμοῦ, καὶ δὲν τὸν συγκινεῖ ἡ κατάπτωσις τοῦ γνήσιου τὴν ὁποίαν ἐπροκάλεσε καὶ κακὴ ὄμως διεύθυνσις;**

Γίγνεται καὶ ἡ ἐγκλιματίσις ἐν τῷ ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐπιτήρησιν τοῦ ὑ τρόπος καθ᾽ ὃν λειτουργοῦν τὰ φιλανθρωπικὰ ἱδρύματα; Εἶνε δὲ καὶ ἡ ἠθικὴ ἱδρυσις φιλανθρωπικῶν τ᾽ πρώτιστον καὶ πρώτιστον εἰς τὴν Ἀνατολὴν ὁ «Εὐαγγελισμός;» Καὶ ἂν ναί, πῶς εἶνε ἐπιτετραμμένον εἰς τὸν ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν νὰ κλείῃ τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸ τῶν ἐξελιττομένων ἀσεμνοσκηνῶν, ὅτ᾽ ὧν τρεματτίζεται ἡ φήμη τοῦ ἱδρύματος καὶ νὰ πράττῃ τὴν ρένα πρὸ τῆς ἀναδυομένης δυσωμίας;

-x-

Εὐαγγελισμὸς» εἰρημοτέ ἐχρῆ ὑφηλὸς καὶ πανώτατος αὐτὸν προστάτης. **Ἀλλ᾽ ὑφηλὴ πᾶσαν ὑφηλὴν προστασίαν ἔχει πασῶν ἐπισημοτήτη καὶ φυσικωτέτη προστασία, ἡ προστασία τῆς Πολιτείας, τῆς ἐπιφορτισμένης ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν. Εἶνε δυνατὸν, εἶνε πιστευτὸν ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ν᾽ ἀρνηθῇ τὴν προστασίαν του εἰς τὸ κατ᾽ ἐξοχὴν φιλανθρωπικὸν μας ἵδρυμα—τὸ κιμήλιο τῶν Ἀθηνῶν καὶ τῆς Ἀνατολῆς — πρὸ τῶν κυνδύνων, τοὺς ὁποίους βεκατρέχει καὶ συνεπείᾳ τῶν ὁποίων ὑφίσταται ἀπὸ τὴν σὐδαίρεσον, τὴν δεσποτικὴν, τὴν ἀκραίαν, τὴν πλημμελῆ διεύθυνσιν;**

ΑΘΗΝΑΙ, 5 Ἰουλίου 1906

ΚΛΕΙΦΤΩ— κλεῖστε!—κλεῖστε, τὸ ἀθάνατον ρῆμα τοῦ ἀειμνήστου Κότταρη, εἶνε πάντοτε εἰς τὴν ἡμερησιαν διάταξιν. Ἴβε ὁ ταμίειλίας ὅστις ἐσυρροπτόησε 30,000 δρ. καὶ τάει λέγει ! Νὰ βοᾶτε τώρα τί θὰ βγάλῃ καὶ ἡ ἐξέλεγξις τοῦ ταμείου Πειραιῶς, τὸ ὁποῖον ὁ τσιμπᾶ ἔγεινε καὶ αὐτὸς ἄφαντος !

Καλὰ πού κάμνουν ! Πάει τοὺς ἐξελέγχει ! Ποῦς τοὺς παρακολουθεῖ ; Ποῦς τοὺς τιμωρεῖ ; Ποῦν νὰ φοβηθῇ ; Πλέρωνε δίκαιος, Σῦ, Ἑλληνικὲ Λαέ, διὰ τὰ πλουτίζουν ἀφέδως οἱ κλέπται καὶ οἱ κατεχρασταὶ καὶ σὺ νὰπατεύγῃς εἰς τὰς φυλακὰς διὰ 10 δρ. ; σοῦ χρεωστᾶς εἷ τὸ Δημόσιον ἡ καὶ σὲ σκοτώσουν ἐπὶ τόπου ; ἀποτάτω ὅπως ἔγεινε προχθὲς εἰς τὴν **Κέρκυραν !**

Ὦ ! τοῦ ὕφους τῆς ὑπομονῆς Σου !

-x-

ΚΑΡΦΟΣ εἰς τοὺς ἁρθαλμοὺς μερικῶν καλοθελητῶν. Ἐγείνεν ἡ πρόοδος καὶ ἡ δημαρχιακὴ εὐφορτικὴ ἐξαλλοσύης τῶν ἐργασιῶν τῆς Λιθίης Τραμτέζης, τοῦ λαϊκωτάτου ἄλλῃς τούτου ἱδρύματος. Αἱ ββλλαι τοῦ ρορυθεῖσαν ἀναυλάγιοι καὶ ἀνάρεστοι τὸ αἷμα τοῦ πολλοῦ καὶ πταγοῦ κόσμου ἔρχισαν νὰ χρένων τὴν λείαν των καὶ εἶνε συμπικατικαὶ αἱ φωναὶ τῆς ἀπογνώσεως καὶ τῆς λύσσης τῆς ὀπαδίας; βάλλουν ἐναντίον ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι ἀπέτασσαν καὶ ἀποσοῦν καθ᾽ ἡμέραν τὰ θύματά των ἀπὸ τοὺς ἴδιον τοὺς των. Ἀλλ᾽ ἐσὼν περισσότερον φωνασκῶν καὶ συκοφαντῶν, ἐπὶ τοσοῦτον κρυτωνεται ἡ ἐπὶ τὴν Λαϊκὴν Τράπεζαν ἀμέρστος ἐμπιστοσύνη τῆς κοινωνίας, καὶ οἱ συμπολίται τοῦ λαοῦ περιδάλλουν ζωηρότερον τὸ κατ᾽ ἐξοχὴν λαϊκὸν τοῦ ἵδρυμα.

Αἱ ραγδαίως αὐξουσαι ἐργασίαι τῆς Τραπέζης εἶνε ἡ τραγυτέρα ἀπόδειξις τῆς ζωῆς καὶ τοῦ μέλοντος αὐτοῦ τοῦ ἱδρύματος καὶ ἡ ἐγλυκυτέρα ἀπάντησις εἰς τὰ φθονερὰ ψευδολογήματα.

ΠΟΛΥ, σπουδάσων, ὅτι σκεῦει τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον εἰς ὄφηιστον συμδούλευσιν περὶ ὀδοποιίας—τῆς πόλεως διὰ τῶν περιφήμων μπαρρί!—ὅ ἐστι ἑλληνικὰ μισεξαγκυλωμένων—μὲ τὰ χρήζοντα νερὰ μπέτα, καὶ ἡ στέρνες ἀνοικτές. Ἡ σύστασις αὐτὴ εἶνε κατ᾽ ἐξοχὴν ἀνθημιενον, ὡς ἀπεδείχθη ἡ πεῖρα εἰς ἄλλα μέρη τοῦ κόσμου καὶ ὡς ἐκδιώκουν ἐπίσημοι ἐνθέσεις ὀγκωδοφλογιστικῶν-ὑδραυλικῶν, τὰς ὁποίας ἐν ἀναγκῃ θὰ δημοσιεύσωμεν.

Ἐν τοσούτῳ ἡ Δημοτικὴ Ἀρχὴ ραίνεται ἐν συγκινυνοσύνῃ καὶ ἐργαζομένη διὰ τὴν ὑ δρευσιν τῆς πόλεως, πλησιάζουν νὰρ σπασθήσουσι καὶ οἱ ἐκλογαί!

Ἡ ΜΕΛΛΟΥΣΑ δημοτικὴ ἐκλογὴ ἀ ὀγνῶν θὰνεται καινὴς νὰ εἶσῃ, ὅτι ἔγινεν ἀπὸ τώρα ! Ἀφοῦ δὲν ἐφρήσθη τὸ νομοσχέδιον διὰ τοιοῦτοιο ἐτίθετο ἕνας ἐφοιμὸς εἰς τὴν ὁρμὴν τῶν νεκρῶν τῶν ἀπόντων τῶν αὐτῶν ἀναπληρωτῶν, καὶ τῶν νομίμων αὐτῶν ἀναπληρωτῶν, δὲν ὑπάρχει φόδος ν᾽ ἀλλοιωθῶσι εἰς τὸ μελλὸν τὰ ἐλλείποντα ἀποτελέσματα τῆς ἐρχομένης ἐκλογῆς !

ΔΙΑ ΤΩΝ ΝΕΩΝ δημοκλογῶν αὐξήσεων προστατεύουσι ἀρκετὰ ἡ ἐχῶρίους διοιχητικὰ καὶ ἐργατ. Ἀποδίδεται ! ἕβιως δι᾽ αὐτοσόφη εἰς τὴν βιομηχανίαν τῆς ὑποδηματοποΐας, ἡ ὁποία ἤδη δύναται ν᾽ ἀναπτυχθῇ καὶ ἐργασθῇ κοὶ πρὸς τὸ συμφέρον τὸ ἴδιον της καὶ πρὸς τὸ συμφέρον ὅλως τοῦ κοινοῦ, χάρις εἰς τὴν ἀπλοποιήσιν σχέσεν ἐπελθεῖσαν ἐφ᾽ ὅλου τοῦ ἐν τοῖς ἐξωτερικοῖς ἐμπορίοις τὸν ἐξωτερικοῦ ἐμπορίου τῶν ὑποδημάτων.

-x-

ΚΑΙ ΑΥΤΟ διὰ τὴν ὀτυνομίαν.

Ἠγέμασε ἡ πόλις ἀπὸ καταστάσεις εἰς τὰ ὁποῖα ὑπὸ τὸ πρόσχημα ὅτι ράπτονται ὑπεκρίνεται ἡ ἀνθρώπεια γυναικεία δολοφονεῖται ἡ σωφ νεανίδων ἀθώων, ἐν ᾧ ἀφ᾽ ἑτέρου ἡ δημοσία ὑγεία εἰς τὰ μυστηριώδη αὐτὰ κρησφύγετα διατρέχει τοὺς φοβερωτέρους κινδύνους.

Δὲν νομίζει ὁ κ. Βοδίτσος, ὅτι χρειάζε ται μία αὐτονομικὴ ἐπέδαφὴ ὑ αὐστηροτάτης;

ΟΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πᾶσα μεταρρύθμισις τῆς Δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως θὰ ἦτ᾽αν τοῦ σκοποῦ της, ἐὰν μὴ συγχρόνως ἐλαμβάνετο ἡ πρόνοια περὶ τῶν ὀργάνων, δι᾽ ὧν μέλλει νὰ ἐφαρμοσθῇ αὐτή. Καὶ τὰ πρώτιστα καὶ κυριώτατα ὄργανα εἰς τοῦτο εἶνε οἱ δημοδιδάσκαλοι ἐκ τῆς ἱκανότητος τῶν ὁποίων ἐξαρτᾶται τὸ πλέον ἢ ἧττον τῶν. Ἄνευ ἱκανῶν δημοδιδασκάλων θὰ ἀπέτυχαναν καὶ τὸ ἄριστον τῶν συστημάτων καὶ ἡ κρατίστη τῶν μεθόδων ἐν τῇ διδασκαλίᾳ καὶ τὰ βέλτιστα τῶν προγραμμάτων· διότι πάντα ταῦτα θὰ ἐμενον νεκρὰ καὶ ἄψυχα, ἐὰν ἔχοντα τὴν δυνάμενον νὰ ἐμψυχώσῃ εἰς αὐτὰ πνοὴν ζωῆς. Ἀλλὰ δὲν ἀρκεῖ μόνη ἡ ἱκανότης· ἀνάγκη πᾶσα νὰ συνοδεύσῃ αὐτὴ καὶ ὑπὸ φόρεως καὶ θελήσεως ἀγαθῆς, καὶ ζήλου καὶ ἐνθουσιασμοῦ ἀκραιφνοῦς ὑπὲρ τῆς Δημοκρ.κῆς Ἐκπαιδεύσεως. Ὅπως ὁ διδασκαλος ἐκτελῇ ὡς δεῖ, τὸν μεγ᾽ιν καὶ ὑψηλὸν προορισμὸν του ἐν τῇ νεωτέρᾳ κοινωνίᾳ·

Ἡ μόρφωσις τῶν δημοδιδασκάλων εἶνε τὴν σήμερον ἐν τῷ σπουδαστηρίων μελῶν πάσης Πολιτείας, ἀποδεδόσεις τὴν θὰ βγάλῃ καὶ ἡ ἐξέλεγξις τοῦ ταμείου Πειραιῶς, τὸ ὁποῖον ὁ τσιμπᾶ ἔγεινε καὶ αὐτὸς ἄφαντος ! ἐκπαιδεύσεως, ὅπως ὁ διδασκαλος ἐκτελῇ ὡς δεῖ, τὸν μεγ᾽ιν καὶ ὑψηλὸν προορισμὸν του ἐν τῇ νεωτέρᾳ κοινωνίᾳ·

Ἡ μόρφωσις τῶν δημοδιδασκάλων εἶνε τὴν σήμερον ἐν τῷ σπουδαστηρίων μελῶν πάσης Πολιτείας, ἀποδεδόσεις τὴν θὰ βγάλῃ καὶ ἡ ἐξέλεγξις τοῦ ταμείου Πειραιῶς, τὸ ὁποῖον ὁ τσιμπᾶ ἔγεινε καὶ αὐτὸς ἄφαντος ! προσήκουσαν σημασίαν εἰς τὴν Δημοτικὴν Ἐκπαίδευσιν. Ἡ περὶ αὐτῶν πρόνοια ἐπιστρέπεται ἐφ᾽ ὅλων ἐκείνων τῶν στοιχείων, ὧν ἄνευ εἶνε ἀνθρωπίνως ἀδύνατον νὰ κατορθώσῃ σύτις ἄλλον σκοπὸν ἐπιτέλεσιν. Δὲν ἀρκεῖ πλέον μόνη ἡ παιδαγωγικὴ τῶν δημοδιδασκάλων ἐπαίδευσις, ἐξ ἧς μονομερῶς ἐπιδιωκομένης, κίνδυνος εἶνε ἡ προκύψῃ ἡμιμάθεια, ἀλλ᾽ ἐπιζητεῖται καὶ ἡ ὅσον ἐνεστὼν ἁψιλαφὴς καὶ ἐκλεκτὴ γενικὴ αὐτῶν μόρφωσις, πρὶν ἢ ἄρξῃται ἐκείνη. Πᾶσα δὲ δυνατὴ προσπάθεια κατευθύνεται πρὸς ἐξευγένισιν τοῦ ἤθους καὶ ἐνθουσιασμοῦ τῶν μελλόντων δημοδιδασκάλων ὑπὲρ τοῦ θείου αὐτῶν ἔργου.

-x-

Παρ᾽ ἡμῖν ἐγένετο ὁμολογουμένως ἐν ἔτει 1878 τὸ πρῶτον γενναῖον βῆμα πρὸς μόρφωσιν αὐτῶν διὰ τῆς συστάσεως τοῦ νέου ἐν Ἀθήναις Διδασκαλείου· ἀλλ᾽ ἐκτοτε οὐδεμία προσπάθεια κατελήφθη πρὸς προαγωγὴν αὐτῆς ἀναλόγως τῆς ἑκτοτε γενομένης πείρας καὶ τῶν ἐν τῷ μεταξὺ πολλαπλασιασθεισῶν ἐκπαιδευτικῶν ἀναγκῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ. Δὲν ἐπαρκεῖ δὲ τὴν σήμερον οὔτε ἡ πρακτικωτάτη μόρφωσις τῶν προαγωγὴν αὐτῆς ἀναλόγως τῆς ἑκτοτε γενομένης πείρας καὶ τῶν ἐν τῷ μεταξὺ πολλαπλασιασθεισῶν ἐκπαιδευτικῶν ἀναγκῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ. Δὲν ἐπαρκεῖ δὲ τὴν σήμερον οὔτε ἡ πρακτικωτάτη μόρφωσις τῶν διδασκαλείων αὐτῶν. Κατεστασεσαι εἰς αὐτὸ ἀπὸ τῆς πρώτης ἡ θεωρίας γυμνασιακῆς τάξεως, χωρὶς νὰ ἔχωσιν ἀφτίαν τὴν γενικὴν των μόρφωσιν, φροῦ, ὡς γνωστὸν, δι᾽αὐτῶν τῶν τάξεων οὐδὲν τῶν μαθημάτων ἀγεται εἰς σχετικὸν τι πέρας. Ἐν δὲ τῷ Διδασκαλείῳ, ἐντεῦ ἀνεγκλίνως ἐπιτρέπεται ἡ διδασκαλία τῶν τοιούτων μαθημάτων ἐπανέρχονται οἱ μαθηταὶ ἐν τούτοις εἰς βαθμίδας αὐτῆς κατωτέρας.

Ἀλλ᾽ οὔτω δὲν κτώνται αὐτοὶ τὰς γνώσεις ἐκείνας, αἵτινες εἶνε ἀναγκαῖαι καὶ διὰ τὴν καθόλου μόρφωσίν των, μάλιστα δὲ διὰ τὴν ἐν τῷ Δημοτικῷ Σχολείῳ διδασκαλίαν των περὶ ὧν ὁ λόγος μαθημάτων. Τοιαῦτα δὲ εἶνε τὰ μαθηματικὰ, ἡ ἱστορία καὶ ἰδίως τὴν τὴν ἀρχαίαν, ἡ φυσικὴ, ἡ χημεία, ἡ ἀνατομία καὶ ἡ φυσιολογία τοῦ ἀνθρώπου, ἡ ἀστρονομία, ἡ γεωγραφία καὶ ἡ βιβλιογραφία τῶν προγραμμάτων· διότι πάντα ταῦτα θὰ ἐμενον νεκρὰ καὶ ἄψυχα, ἐὰν ἔχοντα τὴν δυνάμενον νὰ ἐμψυχώσῃ εἰς αὐτὰ πνοὴν ζωῆς. Ἀλλὰ δὲν ἀρκεῖ μόνη ἡ ἱκανότης· ἀνάγκη πᾶσα νὰ συνοδεύσῃ αὐτὴ καὶ ὑπὸ φόρεως καὶ θελήσεως ἀγαθῆς, καὶ ζήλου καὶ ἐνθουσιασμοῦ ἀκραιφνοῦς ὑπὲρ τῆς Δημοκρ.κῆς Ἐκπαιδεύσεως. Ὅπως ὁ διδασκαλος ἐκτελῇ ὡς δεῖ, τὸν μεγ᾽ιν καὶ ὑψηλὸν προορισμὸν του ἐν τῇ νεωτέρᾳ κοινωνίᾳ·

Ἡ μόρφωσις τῶν δημοδιδασκάλων εἶνε τὴν σήμερον ἐν τῷ σπουδαστηρίων μελῶν πάσης Πολιτείας, ἀποδεδόσεις τὴν θὰ βγάλῃ καὶ ἡ ἐξέλεγξις τοῦ ταμείου Πειραιῶς, τὸ ὁποῖον ὁ τσιμπᾶ ἔγεινε καὶ αὐτὸς ἄφαντος ! προσήκουσαν σημασίαν εἰς τὴν Δημοτικὴν Ἐκπαίδευσιν. Ἡ περὶ αὐτῶν πρόνοια ἐπιστρέπεται ἐφ᾽ ὅλων ἐκείνων τῶν στοιχείων, ὧν ἄνευ εἶνε ἀνθρωπίνως ἀδύνατον νὰ κατορθώσῃ σύτις ἄλλον σκοπὸν ἐπιτέλεσιν. Δὲν ἀρκεῖ πλέον μόνη ἡ παιδαγωγικὴ τῶν δημοδιδασκάλων ἐπαίδευσις, ἐξ ἧς μονομερῶς ἐπιδιωκομένης, κίνδυνος εἶνε ἡ προκύψῃ ἡμιμάθεια, ἀλλ᾽ ἐπιζητεῖται καὶ ἡ ὅσον ἐνεστὼν ἁψιλαφὴς καὶ ἐκλεκτὴ γενικὴ αὐτῶν μόρφωσις, πρὶν ἢ ἄρξῃται ἐκείνη. Πᾶσα δὲ δυνατὴ προσπάθεια κατευθύνεται πρὸς ἐξευγένισιν τοῦ ἤθους καὶ ἐνθουσιασμοῦ τῶν μελλόντων δημοδιδασκάλων ὑπὲρ τοῦ θείου αὐτῶν ἔργου.

-x-

Παρ᾽ ἡμῖν ἐγένετο ὁμολογουμένως ἐν ἔτει 1878 τὸ πρῶτον γενναῖον βῆμα πρὸς μόρφωσιν αὐτῶν διὰ τῆς συστάσεως τοῦ νέου ἐν Ἀθήναις Διδασκαλείου· ἀλλ᾽ ἐκτοτε οὐδεμία προσπάθεια κατελήφθη πρὸς προαγωγὴν αὐτῆς ἀναλόγως τῆς ἑκτοτε γενομένης πείρας καὶ τῶν ἐν τῷ μεταξὺ πολλαπλασιασθεισῶν ἐκπαιδευτικῶν ἀναγκῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ. Δὲν ἐπαρκεῖ δὲ τὴν σήμερον οὔτε ἡ πρακτικωτάτη μόρφωσις τῶν διδασκαλείων αὐτῶν. Κατεστασεσαι εἰς αὐτὸ ἀπὸ τῆς πρώτης ἡ θεωρίας γυμνασιακῆς τάξεως, χωρὶς νὰ ἔχωσιν ἀφτίαν τὴν γενικὴν των μόρφωσιν, φροῦ, ὡς γνωστὸν, δι᾽αὐτῶν τῶν τάξεων οὐδὲν τῶν μαθημάτων ἀγεται εἰς σχετικὸν τι πέρας. Ἐν δὲ τῷ Διδασκαλείῳ, ἐντεῦ ἀνεγκλίνως ἐπιτρέπεται ἡ διδασκαλία τῶν τοιούτων μαθημάτων ἐπανέρχονται οἱ μαθηταὶ ἐν τούτοις εἰς βαθμίδας αὐτῆς κατωτέρας.

Ἀλλ᾽ οὔτω δὲν κτώνται αὐτοὶ τὰς γνώσεις ἐκείνας, αἵτινες εἶνε ἀναγκαῖαι καὶ διὰ τὴν καθόλου μόρφωσίν των, μάλιστα δὲ διὰ τὴν ἐν τῷ Δημοτικῷ Σχολείῳ διδασκαλίαν των περὶ ὧν ὁ λόγος μαθημάτων. Τοιαῦτα δὲ εἶνε τὰ μαθηματικὰ, ἡ ἱστορία καὶ ἰδίως τὴν τὴν ἀρχαίαν, ἡ φυσικὴ, ἡ χημεία, ἡ ἀνατομία καὶ ἡ φυσιολογία τοῦ ἀνθρώπου, ἡ ἀστρονομία, ἡ γεωγραφία καὶ ἡ βιβλιογραφία τῶν προγραμμάτων· διότι πάντα ταῦτα θὰ ἐμενον νεκρὰ καὶ ἄψυχα, ἐὰν ἔχοντα τὴν δυνάμενον νὰ ἐμψυχώσῃ εἰς αὐτὰ πνοὴν ζωῆς. Ἀλλὰ δὲν ἀρκεῖ μόνη ἡ ἱκανότης· ἀνάγκη πᾶσα νὰ συνοδεύσῃ αὐτὴ καὶ ὑπὸ φόρεως καὶ θελήσεως ἀγαθῆς, καὶ ζήλου καὶ ἐνθουσιασμοῦ ἀκραιφνοῦς ὑπὲρ τῆς Δημοκρ.κῆς Ἐκπαιδεύσεως. Ὅπως ὁ διδασκαλος ἐκτελῇ ὡς δεῖ, τὸν μεγ᾽ιν καὶ ὑψηλὸν προορισμὸν του ἐν τῇ νεωτέρᾳ κοινωνίᾳ·

Ἡ μόρφωσις τῶν δημοδιδασκάλων εἶνε τὴν σήμερον ἐν τῷ σπουδαστηρίων μελῶν πάσης Πολιτείας, ἀποδεδόσεις τὴν θὰ βγάλῃ καὶ ἡ ἐξέλεγξις τοῦ ταμείου Πειραιῶς, τὸ ὁποῖον ὁ τσιμπᾶ ἔγεινε καὶ αὐτὸς ἄφαντος ! προσήκουσαν σημασίαν εἰς τὴν Δημοτικὴν Ἐκπαίδευσιν. Ἡ περὶ αὐτῶν πρόνοια ἐπιστρέπεται ἐφ᾽ ὅλων ἐκείνων τῶν στοιχείων, ὧν ἄνευ εἶνε ἀνθρωπίνως ἀδύνατον νὰ κατορθώσῃ σύτις ἄλλον σκοπὸν ἐπιτέλεσιν. Δὲν ἀρκεῖ πλέον μόνη ἡ παιδαγωγικὴ τῶν δημοδιδασκάλων ἐπαίδευσις, ἐξ ἧς μονομερῶς ἐπιδιωκομένης, κίνδυνος εἶνε ἡ προκύψῃ ἡμιμάθεια, ἀλλ᾽ ἐπιζητεῖται καὶ ἡ ὅσον ἐνεστὼν ἁψιλαφὴς καὶ ἐκλεκτὴ γενικὴ αὐτῶν μόρφωσις, πρὶν ἢ ἄρξῃται ἐκείνη. Πᾶσα δὲ δυνατὴ προσπάθεια κατευθύνεται πρὸς ἐξευγένισιν τοῦ ἤθους καὶ ἐνθουσιασμοῦ τῶν μελλόντων δημοδιδασκάλων ὑπὲρ τοῦ θείου αὐτῶν ἔργου.

-x-

Παρ᾽ ἡμῖν ἐγένετο ὁμολογουμένως ἐν ἔτει 1878 τὸ πρῶτον γενναῖον βῆμα πρὸς μόρφωσιν αὐτῶν διὰ τῆς συστάσεως τοῦ νέου ἐν Ἀθήναις Διδασκαλείου· ἀλλ᾽ ἐκτοτε οὐδεμία προσπάθεια κατελήφθη πρὸς προαγωγὴν αὐτῆς ἀναλόγως τῆς ἑκτοτε γενομένης πείρας καὶ τῶν ἐν τῷ μεταξὺ πολλαπλασιασθεισῶν ἐκπαιδευτικῶν ἀναγκῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ. Δὲν ἐπαρκεῖ δὲ τὴν σήμερον οὔτε ἡ πρακτικωτάτη μόρφωσις τῶν διδασκαλείων αὐτῶν. Κατεστασεσαι εἰς αὐτὸ ἀπὸ τῆς πρώτης ἡ θεωρίας γυμνασιακῆς τάξεως, χωρὶς νὰ ἔχωσιν ἀφτίαν τὴν γενικὴν των μόρφωσιν, φροῦ, ὡς γνωστὸν, δι᾽αὐτῶν τῶν τάξεων οὐδὲν τῶν μαθημάτων ἀγεται εἰς σχετικὸν τι πέρας. Ἐν δὲ τῷ Διδασκαλείῳ, ἐντεῦ ἀνεγκλίνως ἐπιτρέπεται ἡ διδασκαλία τῶν τοιούτων μαθημάτων ἐπανέρχονται οἱ μαθηταὶ ἐν τούτοις εἰς βαθμίδας αὐτῆς κατωτέρας.

Ἀλλ᾽ οὔτω δὲν κτώνται αὐτοὶ τὰς γνώσεις ἐκείνας, αἵτινες εἶνε ἀναγκαῖαι καὶ διὰ τὴν καθόλου μόρφωσίν των, μάλιστα δὲ διὰ τὴν ἐν τῷ Δημοτικῷ Σχολείῳ διδασκαλίαν των περὶ ὧν ὁ λόγος μαθημάτων. Τοιαῦτα δὲ εἶνε τὰ μαθηματικὰ, ἡ ἱστορία καὶ ἰδίως τὴν τὴν ἀρχαίαν, ἡ φυσικὴ, ἡ χημεία, ἡ ἀνατομία καὶ ἡ φυσιολογία τοῦ ἀνθρώπου, ἡ ἀστρονομία, ἡ γεωγραφία καὶ ἡ βιβλιογραφία τῶν προγραμμάτων· διότι πάντα ταῦτα θὰ ἐμενον νεκρὰ καὶ ἄψυχα, ἐὰν ἔχοντα τὴν δυνάμενον νὰ ἐμψυχώσῃ εἰς αὐτὰ πνοὴν ζωῆς. Ἀλλὰ δὲν ἀρκεῖ μόνη ἡ ἱκανότης· ἀνάγκη πᾶσα νὰ συνοδεύσῃ αὐτὴ καὶ ὑπὸ φόρεως καὶ θελήσεως ἀγαθῆς, καὶ ζήλου καὶ ἐνθουσιασμοῦ ἀκραιφνοῦς ὑπὲρ τῆς Δημοκρ.κῆς Ἐκπαιδεύσεως. Ὅπως ὁ διδασκαλος ἐκτελῇ ὡς δεῖ, τὸν μεγ᾽ιν καὶ ὑψηλὸν προορισμὸν του ἐν τῇ νεωτέρᾳ κοινωνίᾳ·

Ἡ μόρφωσις τῶν δημοδιδασκάλων εἶνε τὴν σήμερον ἐν τῷ σπουδαστηρίων μελῶν πάσης Πολιτείας, ἀποδεδόσεις τὴν θὰ βγάλῃ καὶ ἡ ἐξέλεγξις τοῦ ταμείου Πειραιῶς, τὸ ὁποῖον ὁ τσιμπᾶ ἔγεινε καὶ αὐτὸς ἄφαντος ! προσήκουσαν σημασίαν εἰς τὴν Δημοτικὴν Ἐκπαίδευσιν. Ἡ περὶ αὐτῶν πρόνοια ἐπιστρέπεται ἐφ᾽ ὅλων ἐκείνων τῶν στοιχείων, ὧν ἄνευ εἶνε ἀνθρωπίνως ἀδύνατον νὰ κατορθώσῃ σύτις ἄλλον σκοπὸν ἐπιτέλεσιν. Δὲν ἀρκεῖ πλέον μόνη ἡ παιδαγωγικὴ τῶν δημοδιδασκάλων ἐπαίδευσις, ἐξ ἧς μονομερῶς ἐπιδιωκομένης, κίνδυνος εἶνε ἡ προκύψῃ ἡμιμάθεια, ἀλλ᾽ ἐπιζητεῖται καὶ ἡ ὅσον ἐνεστὼν ἁψιλαφὴς καὶ ἐκλεκτὴ γενικὴ αὐτῶν μόρφωσις, πρὶν ἢ